

Ersättningskrav för pump

En fastighetsägare ägde en fastighet inom verksamhetsområdet, som låg i sjökant. Villan låg på ett flackt parti nedanför en bergsslutning, med en stighöjd upp till gatan på ca 3-4 meter. I den aktuella kommunen pågick utvidgning av den allmänna VA-anläggningens verksamhetsområde etappvis. Inom det planområde där fastigheten låg var kommunalt VA redan utbyggt med ett självfallssystem för avloppet. Fastigheten var sedan tidigare ansluten till kommunens renvatten men inte till spillvatten. Med anledning av hur fastigheten var fysiskt belägen i terrängen, så behövdes en pumpenhet för att fastigheten skulle kunna anslutas till det kommunala spillvattennätet. Det var totalt åtta fastigheter på rad nere vid sjön i området som av höjdskaäl behövde pumpar till sina fastigheter.

Fastighetsägaren begärde ersättning av kommunen för pumpkostnaden med hänvisning till att VA-huvudmannens ansvar för särskilda anordningar enligt 19§ vattentjänstlagen skulle vara tillämplig. Man menade att fastighetens pumpbehov hade orsakats av VA-anläggningens konstruktion och utförande. Det ansågs också att kommunen heller inte kunde hänvisa till att det gällde ett pumpbehov för en eller några få fastigheter och därmed gå fri från ansvar. Det var åtta av 22 fastigheter inom planområdet som behövde pumpar, dvs 36% av fastigheterna inom planområdet. Kommunen hade haft olika alternativ men valt den mest olämpliga.

Kommunen bestred yrkandet och menade att 19§ vattentjänstlagen inte var tillämplig eftersom det inte var fråga om anslutning till ett LTA-system. Aktuell paragraf hade heller inte varit tillämplig om 36% av alla fastigheter inom hela verksamhetsområdet behövt pumpar. Diskussionen hade då istället fått koncentrera sig på om den allmänna anläggningen utförts på ett ändamålsenligt sätt. Man kunde inte betrakta den aktuella delen av verksamheten isolerat. Det kommer att behövas pumpar på flera av fastigheterna i kommande etapper men andelen pumpar, sett till verksamhetsområdet i stort, kommer inte att närma sig en nivå på 30%. Det konstaterades också att 19§ vattentjänstlagen inte var tillämplig eftersom det var förhållandena på den egna fastigheten som gjorde pumpen nödvändig.

VA-nämnden menade att bestämmelsen i 19§ vattentjänstlagen inte begränsade huvudmannens ansvar till bara LTA-pumpar utan avsåg även andra särskilda anordningar som kunde behövas pga den allmänna anläggningens konstruktion eller utförande. I praxis hade det utvidgade ansvaret dock gällt pumpar i ett allmänt LTA-system, vilket för att fungera förutsatte att pumpar förlades på fastighetens sida om förbindelsepunkten. Pumparna har alltså i dessa fall funktionellt sett varit motiverade av den allmänna VA-anläggningens utformning. Men avsikten att införa undantaget i lag har aldrig varit att i samtliga fall där det behövs en pump på fastigheten ge huvudmannen ansvar för denna. Om fastighetens egna förhållanden däremot kräver pump, så måste fastighetsägaren själv svara för dessa anordningar. Väljer kommunen ett självfallssystem får den eller de fastigheter som behöver en pump normalt själva svara för denna.

Eftersom sökandenas fastighet skulle anslutas till ett självfallssystem och pumpbehovet enbart behövdes pga fastighetens egna förhållanden, så bedömde VA-nämnden att det inte fanns något ansvar för huvudmannen enligt 19§ vattentjänstlagen. När det gällde kommunens val av system i detta område, så konstaterade VA-nämnden att kommunen hade haft att göra en helhetsbedömning för hela utbyggnationen och inte enbart betrakta aktuell etapp isolerat vid

bedömningen av systemval och alternativ ledningsdragning. Kommunens val kunde inte anses vara olämpligt i aktuellt fall.

VA-nämnden ansåg inte kommunen vara betalningsansvarig för den aktuella pumpen under dessa omständigheter.

BVa 15, Va 116/07

Rita Lord